

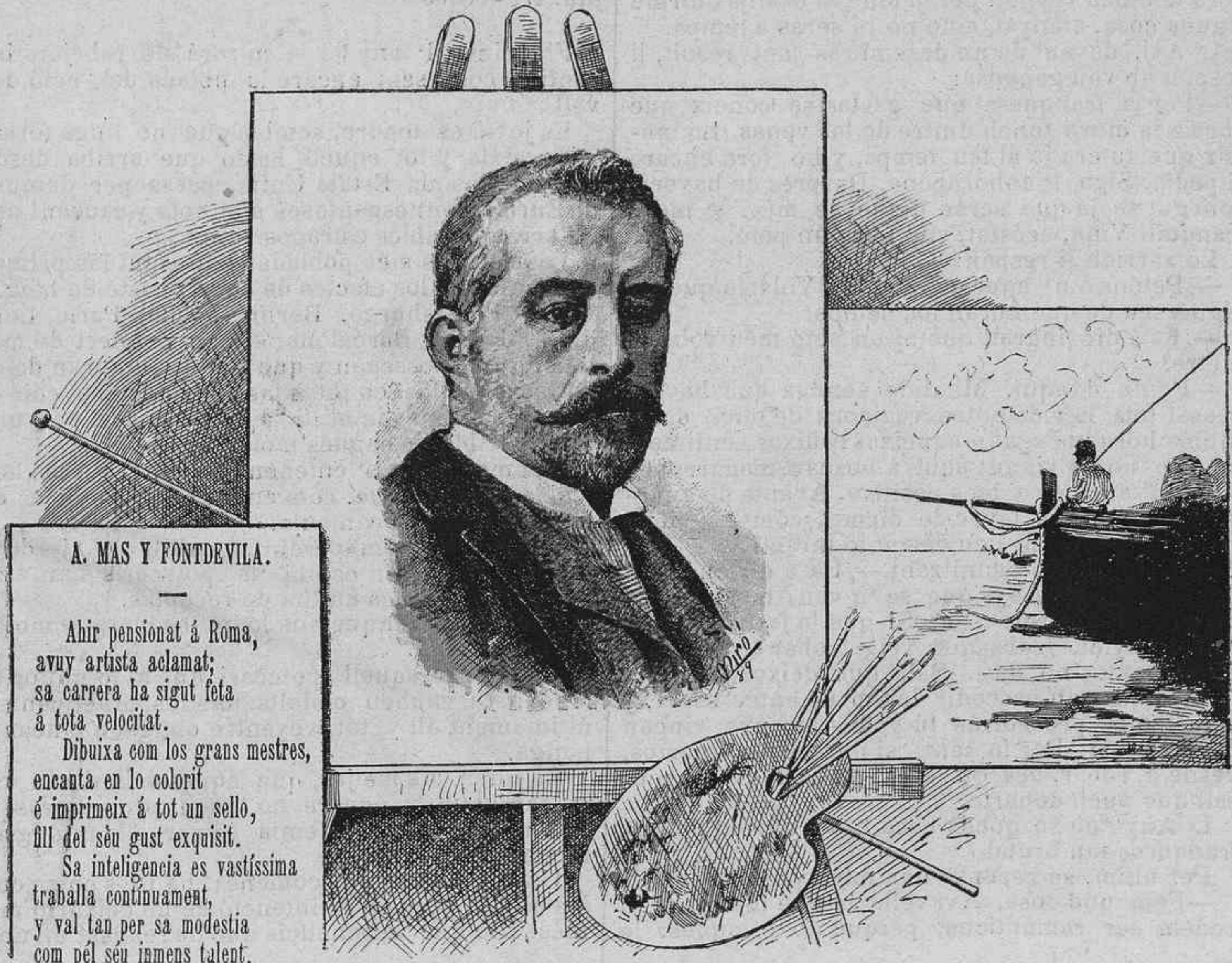
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

A. MAS Y FONTDEVILA.

Ahir pensionat á Roma,
avuy artista aclamat;
sa carrera ha sigut feta
á tota velocitat.

Dibuixa com los grans mestres,
encanta en lo colorit
é imprimeix á tot un sello,
fill del seu gust exquisit.

Sa inteligencia es vastíssima
traballa continuament,
y val tan per sa modestia
com pèl seu inmens talent.

CRÓNICA.

Lo moribundo es vell, á pesar de que no conta més que 365 días; pero ha passat tota la vida fent calaveradas y disbauixas, y ara que se 'n va, las antigas alegrías li surten á la cara en forma de arrugas y de cabells blancs.

Es alló que diu Echegaray: «Vida alegre y muerte triste.»

Fins en sos últims moments s' agita y 's recaragola, fent mil visatjes extranyes com un clown de Circo Eqüestre 'l día del seu benefici. Empunya un llarch garrot, y á cada contorsió descarrega una trompada. Qui l' arreplega se la queda.

Y son tants los que rodejan lo seu llit de agonia, y 'l garrot es tant llarch, que són ben poch los que se 'n escapan!

S' acosta la mitja nit del día de Sant Silvestre, y l' agonitzant, sentintse arribar l' hora darrera, demana dugas cosas.

Una copa de amilich y 'l seu hereuhet.

Tot desseguit se disposan á complaure'l. Y després que de un xarrup buida la copa, sentint á través de la gargamella l' ardor de una brasa líquida, se li presenta l' heréu, qu' es un xarrich resolt, decidit, alegre... un verdader cabrit sense experiencia de la vida.

L' aspecte del malalt no li causa la menor impressió.

Se planta davant del seu llit: ab ayre aflamencat apoya las mans á las caderas, prenentli 'ls brassos la forma de nansas, y disparant una mirada insolent sobre 'l seu antecesor, li diu ab veu de Tort y Martorell:

—Avi vell, aquí 'm tens: sento que s' acosta l' hora del meu reynat: per lo tant, si desitjas dirme alguna cosa, afányat, sino no hi serás á temps.

L' Avi, davant de un desembrás tant resolt, li respón ab veu gangosa:

—Per la franquesa que gastas se coneix que portas la mèva sanch dintre de las venas. Lo mateix que tú era jo al teu temps, y ho fora encare si podia. Siga l' enhorabona. Després de haverte conegut se ja que serás digne de mí... y moro tranquil. Vina, acóstat, vull ferte un petó.

Lo xarrich li respón:

—¿Petóns á n' aquesta hora?... Voldria que 'm diguésseu de qué curan los petóns.

—¿Es á dir jingrat! que ni un petó meu vols admetre?

—Fugiu d' aquí. Mentida sembla que havent passat tota la vida entre regidors de ofici, ara á última hora 'us agafin aqueixas rauixas sentimentals. Jo no he vingut aquí á buscar magarrufas, sino un' altra cosa més positiva. Avants de anar-vose 'n feume lo favor de dirme ¿cóm estém de vintivuits? ¿Ahónt heu deixat lo mitjot?

—¿Cóm!—fa l' agonitzant.—¿Es á dir que tú 't figuras que 'ls Anys que se 'n van, marxan deixant diners darrera seu? ¿Si que la faríam bona! Mira, baylet, ¿sabs qué vaig trobar al venir al mon? Deutes no més. ¿Sabs que deixo? Deutes y fora. Aixís van procedir los m' us antecessors, y aixís també procedirás tú y tots los que vingan darrera teu. Per lo tant, si necessitas quartos, vesne á robar, ara qu' ets jove. Es l' únich consell que puch donarte.

L' Any nou se queda boca-badat davant de una franquesa tan brutal.

Per últim, se repensa una mica y diu:

—Fem una cosa, Avi vell. Ja que ni vos ni jo podém ser romántichs, perque no es aquest lo

nostre carácter, fem veure que ho som, perque no digan, á lo menos en aquest terrible moment de la eterna despedida. Fa poch me oferíau un petó y jo no 'l volia... ¿Es veritat?

—Sí... y no pots figurarte 'l disgust que m' has donat negante á rébrel.

—No 'n parlém més, Avi vell. Jo presentaré la galta y aceptaré 'l petó, per més que 'ls péls que teniu sobre 'ls llabis m' esgarrifan, al veure que m' han de punxar per forsa, ja que més que péls de barba semblan puas de raspall.

—Ja hi aniré ab cuydado.

—Está bè, y 'us ho agraeixo molt. Ara, donchs, tornant á lo que deyam: jo presentaré la galta y aceptaré 'l petó que volgueu donarme, ab una condició no més: que m' heu de deixar un recort .. qualsevol cosa, per poch valor que tinga. Venint de vos haig de estimarlo com una joya inapreciable.

L' any 89 s' enardeix, s' incorpora tot tremolós sobre 'l capsal del llit, obra de bat á bat las aspas de molí que li fan de brassos, y exclama:

—Vina sobre 'l meu cor.

Sona un petó y un gemech del any 90, que va sentir al rébrel una fiblada com si l' hagués picat una vespa.

Las dos bruscas del rellotje del temps están á punt de reunir-se en la part superior de la esfera. Y l' any 89 aprofita aquell instant pera dir:

—Fill meu, aquí tens lo meu regalo. No posseheixo res més.

Y l' hi entrega aquell bastó llarch, inmens, ab lo qual l' any 89 ha fet tantas desgracias, al despedirse de aquesta vida.

Es lo bastó del *Dengue*.

Dels nyanyos que produheix, l' humanitat ne diu: *trancazos*.

Figúrinse l' any 90 si mirará de rabejars'hi, sentint com sent encare la fiblada del petó del vell

Es jove, es tendre, sembla que no tinga forsa; pero aixís y tot aquell bastó que arriba desde Russia fins als Estats Units, passa per damunt d' Europa fent espantosos molinets y causant per tot arréu terribles estragos.

Las capitals més pobladas han sigut las primeras en tastar los efectes de aquell bastó de boig.

Sant Petersburgo, Berlín, Viena, París, Londres, Madrit, Barcelona, s' han omplert de malalts, qu' estossegan y que senten un gran dolor en las costellas, en totas las articulacions, com si mentres s' estavan al llit á covar lo costipat, una má invisible 'ls hagués mólt á garrotadas.

Los metjes no s' entenen de feyna, y á las farmacias s' hi fa qua, com en las fonts públicas en lo més fort de la canícula.

—Nosaltres hem perdut la cullita del vi—deya un hisendat.—En cambi 'ls apotecaris han tingut una magnífica cullita de receptas.

Lo qual vol dir que fins lo qu' es mal per molts, es bó per algú.

Menos per aquell apotecari que á lo millor de la feyna li cauhen malalts tots los practicants y últimament ell y tot, veyentse obligat á tancar la botiga.

En quan als metjes, que aquests días van tots en carruatje, y encare no tenen prou horas, ja poden dir que l' epidemia es per ells una gran fortuna.

Un d' ells, que ara comensa, ha prés cotxe com los altres; pero ab l' intenció de no deixar-lo may més. Diu que 'ls beneficis que ha realisat en unas

CORO DE METJES Y APOTECARIS.

¡Viva, viva l'alegria!
Traballém sense repós...
¡desde que ha arribat lo *dengue*,
havém tret lo premi gros!

quantas senmanas de *dengue*, li permetrán tenir cotxe propi.

—Lo *trancazo*, deya un altre Galeno, es una ganga incomparable, per la feyna que dona y per lo bè que 'ns fa quedar. Basta sapiguer que l' agafa tothom y ningú 'n mor'... ¡Ni *intervenin*thi 'l metjel!

A Barcelona ha prés desde 'ls primers moments un desarrollo colossal.

L' han tingut desde las primeras autoritats fins als últims municipals de l' auca.

En algunas casas s' hi ha celat de una manera bestial, desde 'ls subterranis fins als pisos dels terrats. Jo conech una familia que sent nou, tots nou van haverse de ficar al llit.

—¡Crideu asistencia!—deya 'l cap de casa.

Y tots nou van donar lo mateix crit ab veu esgarrifosa. Semblava que 's calés foch ó que haguessen entrat lladres á casa. Y no obstant de tenir vehíns á l' un y á l' altre costat y á sobre y á sota del pis, no va compareixe ningú.

Es que tots los vehíns de la casa y hasta 'ls de

las inmediatas en una bona extnsió, passavan los mateixos apuros... Tots tenían lo *dengue*.

Los únichs que fins ara s' han preservat de la passa son los regidors. No se de un sol, ni entre 'ls que s' hi quedan, ni entre 'ls que hi entran de fresch que haja agafat la malura. Y aixó que diuhen que la malaltia está disolta en l' atmósfera y qu' es molt fácil assimilársela per respiració. Los regidors, especialment los nous, entran á la Ca a gran ab un pam de boca oberta... y res: lo *trancazo* ab ells no hi pot res.

¿A qué 's deurá aquesta particularitat?

Tal vegada á la prescripció higiénica que aconsella abrigarse molt. Y 'ls regidors *abrigan* una esperansa: la de tornarse pobres en bè de la ciutat. Aixó 'ls sostindrà.

O aixó ó la circumstancia especial de que sent ells una verdadera epidemia, l' altra epidemia 'ls respecta per esperit de cos.

Llops ab llops may se mossegan.

Respecte al modo de curar lo *trancazo*, los metjes encare no han lograt posarse de acort.

Diuen los uns qu' es necessari suar; sostenen altres que 'l suor debilita al malalt y li es nociu. Aquell recomana la dieta absoluta; aquell altre prescriu l' us moderat dels bons aliments L' un está per l' *anti-pirina*; l' altre pèl *silicitat de sosa*.

Hi ha, en fi, qui diu que la marfuga se 'n anirà per ella tota sola, aixís que cambihi 'l temps.

Fins ara, lo remey radical, eficás y fins diré repenti, no l' ha trobat ningú, sino 'l director de una societat de banca de Barcelona.

Havían anat cayent malalts tots los dependents: lo primer día, tres ó quatre... lo segon día, una dotzena... al endemà tothom. Las operacions quedavan de aquesta feta interrompudas... ¿y quan? En l' época del balans... es á dir, en l' época més crítica del any.

Lo Director, sense ser metje ni molt menos, se proposá curar á tothom en un moment, y ho feu extenent la següent recepta en forma de volant, dirigit á cada un dels seus subordinats:

«Se li prevé que si demá á l' hora de costum no compareix á l' oficina, aquesta direcció tindrà 'l sentiment d' expedirli la cessantía.»

L' efecte va ser tant pasmós, que l' endemà tots los dependents de la casa estavan bons y cada hú al seu puesto. Ningú 's queixava de res: cap ós los feya mal. ni l' ós Bertrán, qu' es lo primer que sol ressentirse en aquesta classe d' epidemias.

P. DEL O.

UNA ANTIGUALLA.

Es de lo més venerable
y lo més serio que corra:
de tots modos per nosaltres,
ja se 'n pot aná á la porra.

LO MÈU IDEAL.

SONET.

Una dona de quinze á trenta y... tants
(l' edat ray... mentres tinga molts *tascóns*);
un bon pis al Ensanxe ab tres balcóns
(primer pis per *supuesto!* y dels més grans);
un cotxe ab dos caballs ben arrogants
(y cotxero y lacayo ab molts botóns);
tenir palco al Liceo (ó dos sillóns);
y anar de rigurosa (frach y guants);
lo servey de primera; mobles fíns;
un piano de *cola*; habanos; vins;
biblioteca; museo; un parque inméns;
un billar (per jugar d' *arrós*), y algúns
altres gus'os, capritxos... (fém dos punts):
y *papá* (no hi pensava) de tres nens (1).

PEPET DEL CARRIL.

GANGAS DEL OFICI.

No sè de cert en quin ball se van coneixe, pero tinch entés que las relacions duravan desde mitjos d' aquest últim istiu.

Quan l' Antonet va manifestar als pares de la Conxa qu' ell s' havia enamorat de la seva filla y que sollicitava 'l seu permís per ferlos alguna visiteta, es dir, per *festejar*, á la bona gent los queya la baba de satisfacció.

—Suposo—va dir la mare—que vosté deurá venir ab fi de bè.

—Aixó ni cal dirho—va saltar en Simón, lo marit,—¿que no veus que aquest jove té tot lo tirat d' una persona conforme?

—Sí senyor—responguè l' Antonet—vosté m' ha judicat bè. Soch una persona conforme, y ab lo temps ja 'n tindrán probas.

—¿Ab qui viu vosté?—continuá la mare—¿ab los seus papays?

—No senyora; 'ls tinch... á fora. Estudió á Barcelona y visch á dispesa. La meva posició es modesta; pero confío, ab lo mèu treball, ferme un nom y guanyar molts dinés.—

¿Veritat que aquesta sensillés é ingénua franquesa predisposan bè?

Los pares de la Conxa hi van caure de pla, y sense la més petita dificultat van concedir entrada á casa seva al Antonet.

Vostés no 'l coneixen al tal Antonet: al cap y al últim no perden gran cosa.

Figúrinse 'l tipo més cínich y despreocupat que puga donarse; ajuntin á aquestas circumstancias una sanch freda y una perversitat incomparables, y tindrán lo retrato del nostre personatge.

Jove, rich, sense altra autoritat que 'l deturi que la de seva mare, una pobra senyora, tota bondat, que no hi veu més enllá del seu nas—y es xata com la palma de la má—l' Antonet creu qu' es al món per fer tot lo que li donga la gana.

Las donas son lo seu flach especial. Si la conquista es fácil, vessa 'ls diners; si l' objecte del seu crapritxo es una noya virtuosa, apela á la astucia á la comedia á totas las malas arts imaginables.

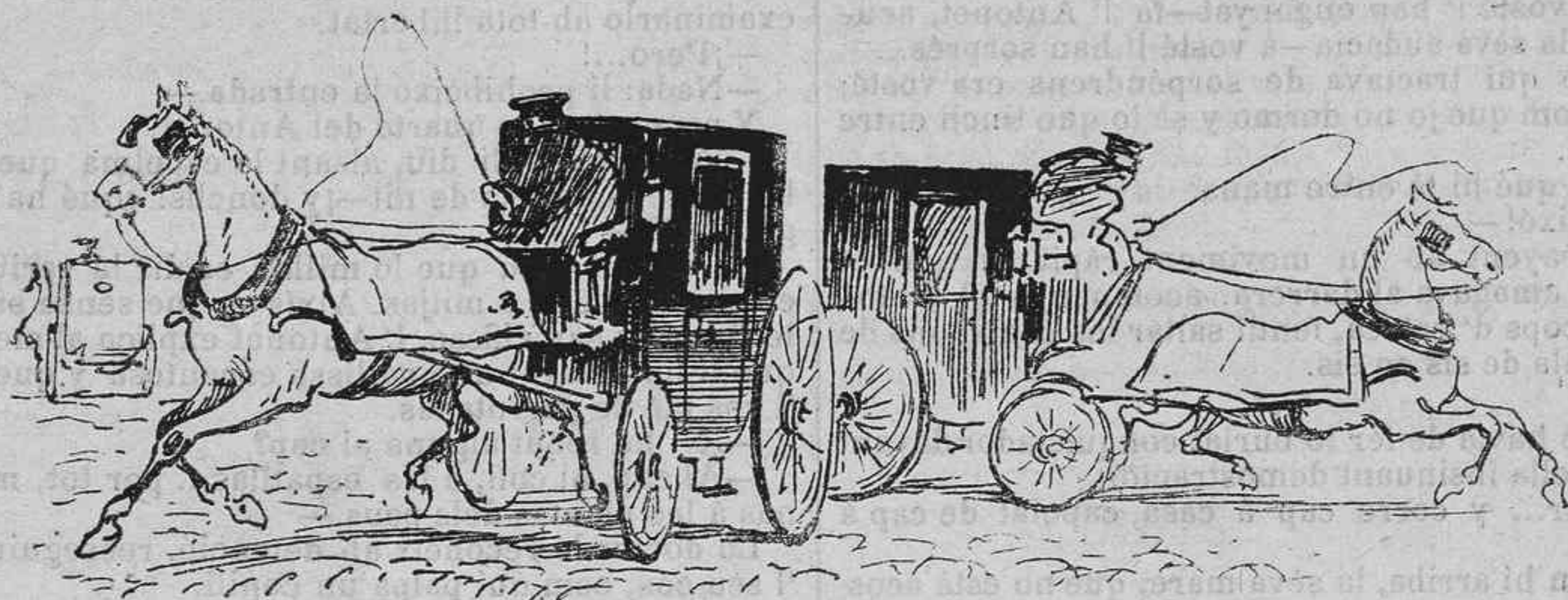
Hermosa y distingida, encare que pobra, la

(1) Per evitar perills, sustos y penas,
¡no 'm vinguéu ¡ay! per 'mor de Dèu ab nenas!!

ULTIMAS IMPRESSIONS DE L' ANY.

Ignocents buscant ab ansia—la primera de Madrit.

Y metjes buscant la grippe—y apilant rals dia y nit.

Conxa s' havia presentat als seus ulls com una divinitat apetitosa.

L' havia vista, l' havia desitjada... y s' havia proposat devorarla, costés lo que costés.

Recorre als diners era inútil, tractantse d' una familia honrada y de una noya seria.

Era precis, pues, fingir un amor de debó é introduhirse en la casa, pera combinar lo plan sobre 'l terreno.

Cóm va comensar las operacions ja ho hem vist.

A l' hora senyalada, no hi havia vespre que l' Antonet faltés al seu puesto.

S' asentava al costat de la Conxa y allí passava dugas horas, parlantli d' amor, del porvenir, de somnis de color de rosa.

Los pares de la noya, que seyan no gaire lluny d' ella, prou procuravan escoltar la conversa; pero l' Antonet parlava tan baix, qu' era casi impossible cassarli ni una paraula.

—¿Qué 't diu lo teu promés?—li preguntavan quan se 'n anava,—¿no t' ha parlat de casori?

—No senyors; toca tots los punts menos aquest.

—¿Ni 't diu quan farà baixar als seus pares?

—Si volen que 'ls digui la veritat, no ho acabo d' entendre prou bè aixó dels seus pares. Un dia va enrahonar de tal manera, que 'm va fer creure que 'l seu pare es mort. Ell ja va procurar

taparho després, pero jo li havia cullit la expressió y no 'm va poguer convence...

—¿Aixó va passar?—diguè en Simón, quedantse tot pensatiu.

—Sí, senyor, tal com li explico.—

Marit y muller van mirarse de certa manera, y en Simón, trayent la pacatilla y cargolant un cigarro, va fer, balancejant lo cap y arrufant lo nas:

—¡Hum!...

La vigilia de Nadal, lo pare de la Conxa va empendre al promés.

—Aixó ja fa temps que dura. ¿Qué pensa fer?

—¿Jo?—va exclamar l' Antonet, assombrat d' aquesta embestida inesperada.

—Sí, vosté. ¿Quán tè intenció de casarse?

—Aviat... aviat...

—Bè, pero ¿quán es aviat? ¿d' aquí un mes, de aquí un any, d' aquí un sigle?

—Ja veurá..... demá li contestaré definitivament.—

Després del rato de festeig, l' Antonet va retirar-se y tot baixant la escala, murmurava:

—Es necessari precipitar los aconteixements y despatxar aquest negoci, ó sinó 'l sogre...—

Y preocupat ab las sévas cavilacions no va adonarse de que un bulto 'l seguia.

Lo bulto era en Simón.

Com de costum, l'endemà l'Antonet va presentarse á casa de la seva xicota. Portava ja 'l plan madurat pera apoderarse de la presa, y la resposta preparada pera contentar als pares de la Conxa.

Entra, saluda y s'encamina al seu recó predilecte. Pero avants de que arribi á assentarse, en Simón, ab las mans á l'esquena, se li planta al davant.

—Escolti—li diu—¿quina resposta 'm dona á la pregunta que ahir li vaig fer?

—¿Sobre lo del matrimoni? Pues que 'ns casarem d'aquí tres mesos, per Pasqua.—

En Simón se posa á riure d'una manera extranya y prossegueix:

—Pero vosté no conta ab una cosa.

—¿Ab quina?

—Ab que jo no vull que la mèva filla 's casi ab un trapissonda com vosté, que 's fingeix pobre sent rich; que fa veure qu'estudia y no s'ocupa sino en fer mal y que diu que tè 'ls pares á fora, quan jo sè que viu ab sa mare á la Gran via, en casa propia...

—A vosté l'han enganyat—fa l'Antonet, acudint á la seva audacia—á vosté l'han sorprés...

—Lo qui tractava de sorpendrens era vosté; pero com que jo no dormo y sè lo que tinch entre mans...

—¿Y qué hi tè entre mans?

—¡Aixó!—

Y trayent ab un moviment ràpit un garrot que s'amagava al darrera, acompanya al Antonet á cops d'estaca, fentli saltar los esglahóns de la escala de sis en sis.

¿Qué havia de fer lo burlat conquistador davant d'aquella insinuant demostració?

Fugir... y corre cap á casa, capolat de cap á peus.

Quan hi arriba, la seva mare, que no está acostumada á veurel retirar tan d'hora, queda verdaerament sorpresa.

DE LLUNY.

—¿La coneixes?—Molt temps há.
—¿Aném-la á empendre?—No hi passo.
—¿Per qué?—Perque fershi amich, es com agafá 'l trancasso.

—¿Qué tens, fill mèu?—li diu ab ansietat—¿que no estás bó?

—No, senyora, 'm trobo molt malament...

—Pero ¿qué tens? ¿qué 't fa mal?

—¡Tot!..

—¡Ay, Dèu mèu, tú tens la passa! ¡Cúyta, ficat al llit...!—

En efecte, l'infelís Antonet casi no pot tenirse. Tambalejant y aguantantse pèls mobles, se encamina al seu quarto y 's deixa anar sobre 'l llit, gemegant com una criatura.

Mentres tant la seva mamá ha enviat á buscar lo metje.

Passa un' hora mortal: l'Antonet no fa sino queixarse, tè tots los ossos adolorits, no está bè de cap manera.

Per fi 's presenta 'l Galeno.

—¡Ay, senyor doctor!—diu la atribulada mare, que ja l'esperava á la porta,—¡corri, que crech que 'l noy se m'está morint!

—¡Veyám, veyám!—fa 'l doctor, adelantantse,—calmis y déixim fer á mí. Vosté no entri: vull examinarlo ab tota llibertat.

—¡Pero...!

—Nada: li prohibeixo la entrada.—

Y penetra en lo quarto del Antonet.

—¡Y donchs!—li diu, alsant la espelma que hi ha sobre la tauleta de nit—¡y donchs! ¿qué ha sigut aixó?—

Lo malalt creu que lo millor es dir la veritat, encare que siga á mitjas. Aixís es que sense subterfugis de cap classe, l'Antonet explica al metje que li han clavat una pallissa espantosa y que tè 'l cos plé de garrotadas.

—¿N'ha rebut alguna al cap?

—Al cap, al coll, á las espatllas... per tot, menos á las plantas dels peus.—

Lo doctor lo reconeix ab detenció, resseguintli 'l seu cos, com qui palpa un conill.

—Vaja—diu després del exámen—aixó no será res. Unturas d'árnica, dos días de repós y desapareixerá tot.

—Ara li vull demanar una cosa. No 'n digui res á la mamá, fásili entendre que tinch aixó que ara corra..

—Descuidi... no s'enterará de res.—

Encare 'l metje no acaba de sortir de l'habitació del pacient, la mamá ja se li tira á sobre.

—¿Es de cuidado, senyor doctor?

—¡Cá...!

—¿Pero 's vritat que tè aixó... 'l trancasso?

—¡Vaya! Y no un... sino dugas ó tres dotzenas.—

Y entre dents anyadeix:

—¡S veu que las hi han mesurat ab una tranca de padre y señor mio!

—¿Qué 'n tindrà per molts días?—pregunta la desconsolada senyora.

—¡Psé! un parell ó tres.

—¿Qué se li ha de fer?

—Lo tractament ja 'l sab ell: res més que unturas d'árnica.

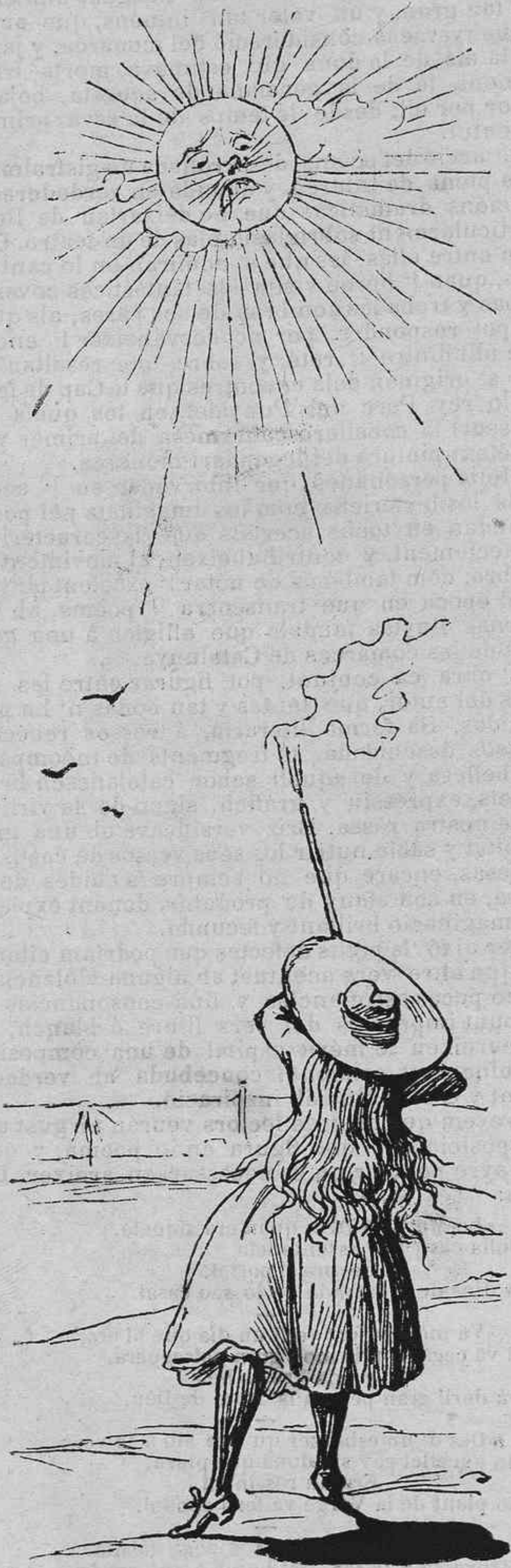
—¡Ay, ay! ¡Jo 'm creya que 'l millor remey per aixó era fer suhar al malalt...

—¡Oh! Es que hi ha trancassos de varias classes.

Y per p' r de que li escapi 'l riure, 'l metje s'apressura á despedirse, sense gosar á mirar de frente á la desconsolada mamá.

A. MARCH.

LA TIRADORA DELS BUFFALO BILL'S.

Una noya que, si vol,
rom lo'nas al mateix sol.

DE ACTUALITAT.

—Aquell ab quí vosté anava
y li ha fet tan llarga arenga,

li estava parlant del *dengue*.

—¡Ay, carat! ¿que 'ns escoltava?

—Nó, pero es molt natural
que 'n estessin parlant, pues
fa algún días qu' aquesta es
la conversa general.

—Es vritat, ¿y qué me 'n diu?

—Conech un que l' ha passat
y segóns ell s' ha explicat,
de mals com aquest se 'n riu.

—Es que déu volgué fè' 'l maco.

—¡Cá! lo mateix diu tothom;
no més qu' un se troba com
si li haguessin dat un jaco.

—Aixís ja s' explica prou
que se 'n rigui, pues abunda
la gent á n' á quí una tunda
no li vindrá may de nou.

—Soch d' aquest mateix paré.

—Y escolti, ¿vosté qué pensa?

¿d' aqueix mal se 'n diu *influenza*,
ó bè *grippe*, ó *dengue*, ó qué?

—Veurá, com qu' es un dels mals
que 's propagan, y 'hont se fica
tan depressa 's multiplica

que me 'ls posa á tots malats,
me sembla á mí, don Ramón,
que lo nom que li escau més,
lo de *dengue* y cap altre es,
pues en la familia ahont

jeguín del *dengue* atacats
de 'l més gran al més petit,
exclamarán ab despit:

«¡Si qu' estém ben *endengats!*»

S. UST.

ACUDITS.

Dos amichs entran al Saló Condal y demanan
café, copa y puro.

Quan ja están llestos, comensan las qüestions
sobre quí pagarà.

—Nó senyor, de cap manera: vull pagar jo.

—Veurás, noy, jo t' he convidat.

Després de qüestionar una llarga estona, un d'
ells cedeix.

—Vaja, ja que t' hi empenyas, paga.

—Al últim cedeixes.

—Y donchs, ¿qué tinch de fer?

—¡Vatualisto! M' hi deixat lo porta monedas.

—¡Malviatje! Jo també.

Davant del jutje. Personatjes: un senyor y un
gitano.

— Senyor jutje: jo he comprat un caball á aquest
home, ab la seguretat de que no tenia cap defecte,
y are resulta qu' es borni

—¡Aixó no es cap defecte! exclama 'l gareno.

—¿No? ¿Donchs, qu' es?

—Es una desgracia que Déu nos ne guart á
cap de nosaltres tres.

Entre un municipal y un borrarxo:

—Jo no se porqué os emborratchéu sabiendo
que el ví os hace anar de tort.

—Alto; aixó no es cert. Lo que á mí 'm fa anar
de tort no es lo beure ví, sinó 'l caminar després
de haverne begut.

F. TIANA.

Un senyor acompanyat de un gos de Terranova veu un pis ab papers als balcons, en senyal de que 's lloga, y pregunta al porter de la casa:

—¿Sabria dirme quant val aquest pis?

Lo porter, adonantse del gos:

—Per vosté no 's lloga.

—¿Y aixó?

—L' amo de la casa no vol animals.

J. T. ANGUILA.

Exámen de doctrina:

—¿Qu' es lo cel?

—Lo jardí dels bons.

—¿Y l' infern?

—Lo camp dels pecadors.

—¿Y 'l purgatori?

—La vinya dels capelláns.

A. DEL CORRAL.

¡ELLA!

Vegila un día entre clavells y rosas,
més hermosa mil voltas que l' Abril;
sobre son front de nacre 'ls cabells rossos
volant en remolí.

Més tart vareig deixarla. De la vila
á la ciutat passant sentí món pit
lo buyt que déu sentir l' home al morir-se
sense consol ni amichs.

Vegí als cinch anys una arrogant matrona
de pells cuberta, de perfums y olors,
en carrossa elegant, que 'l vici entrega
á cambi del honor.

Y al pensarme que n' era la que un día
reyna y senyora fou de mos amors,
los ulls m' espurnejaren de tristesa,
món cor s' omplí de dol.

FOLLET.

LLIBRES.

CAP DE FERRO.—*Románs.*—*Obra póstuma de FRANCESCH PELAY BRIZ.*—Los que en los últims temps de l' eminent poeta é incansable propagador de la literatura catalana extranyavan son silenci, deixant passar anys enters sense publicar un llibre, quan avants, en l' época de la seva juventut activa, ell sol, hi havia anys, que representava la major part del moviment editorial catalá, hem vist que Briz, al igual que Víctor Hugo, al morir, ha deixat acumuladas sas obras darrerres, prenent sos hereus lo piadós encárrech de anarlas donant á llum, com acaban de ferho ab la primera, qu' es la titulada *Cap de ferro*.

Es aquesta un poema caballeresch, ben concebut é interessant com una novela de Walter Scott, ab qual autor, descartant la condició d' estar escrita en vers, presenta més de un punt de contacte.

L' héroe del poema, es l' últim rebrot de la familia Arenís, aniquilada á conseqüencia de feudals discordias, que haventse salvat per miracle de la destrucció que vá engolir á tots los seus, quan arriba á l' edat d' estimar, compren que no podrà ser seva la dona sobre la qual ha posat los ulls, si avants no se 'n fá digne ab lo valor del seu brás y ab l' honradés del seu cor.

De aquí qu' emprenga una série de aventuras, com á cap de ban desconegut, que vá sempre ab

la visera calada; pero en tots los seus actes hi resplandeix una noblesa tan insigne, una energia tan gran, y un valor tan inmens, que arriba á guanyarse la consideració del monarca, y ja que no la má de la dona qu' estimava, morta trágicamente, la de la germana de aquesta, boja de amor per ell, desde 'ls temps de la seva primera juventut.

L' acció del poema, desenvolupada magistralment, está plena de interés, y abunda en verdaderas situacions dramáticas que no deixarian de lluhir particularment sobre las taulas de un teatro. Citarem entre ellas, las que s' admiran en lo cant segón, quan l' héroe visita las fantásticas covas de Ribas y troba las sombras de sos pares, als quals no pot respondre, per no desvaneixer l' encant que allí dintre 'l reté; y sobre tots resaltan las que s' originan dels encontres que té Cap de ferro ab lo rey Pere del Punyalet, en los quals sobressurt la caballeresca fermesa del primer y la excelent pintura del legendari monarca.

Molts personatjes que intervenen en l' acció, aixís los histórichs com los imaginats pel poeta, abundan en tochs acertats que 'ls caracterisan perfectament, y contribuheixen al moviment de l' obra; com també es de notar l' excelent pintura de l' época en que transcorra 'l poema, ab sas eternas lluytas feudals que affigian á una gran part de las comarcas de Catalunya.

L' obra, en conjunt, pot figurar entre las millors del autor, que tantas y tan bonas n' ha produhidas. Sa forma literaria, á trossos rebéca, á trossos descuidada, té fragments de incomparable bellesa y de aquell sabor catalanesch bréu, concís, expressiu y gráfich, signo de la virilitat de la nostra rassa. Briz versificava ab una gran facilitat y sabia nutrir los seus versos de castissas bellesas, encare que no sempre 's cuidés de la llima, en son afany de produhir, donant explay á sa imaginació brillant y fecunda.

Per aixó 'ls petits defectes que podriam citar de un que altre vers acentuat ab alguna violencia y de no pocas assonancias y fins consonancias de tot punt impropias del vers lliure ó blanch, no obscureixen lo mérit capital de una composició genuinament catalana, concebuda ab verdader talent y escrita fins ab inspiració.

Creiem que nostres lectors veuran ab gust una composició solta que figura en lo poema, y qual bon ayre popular no es necessari en careixer. Dia aixís:

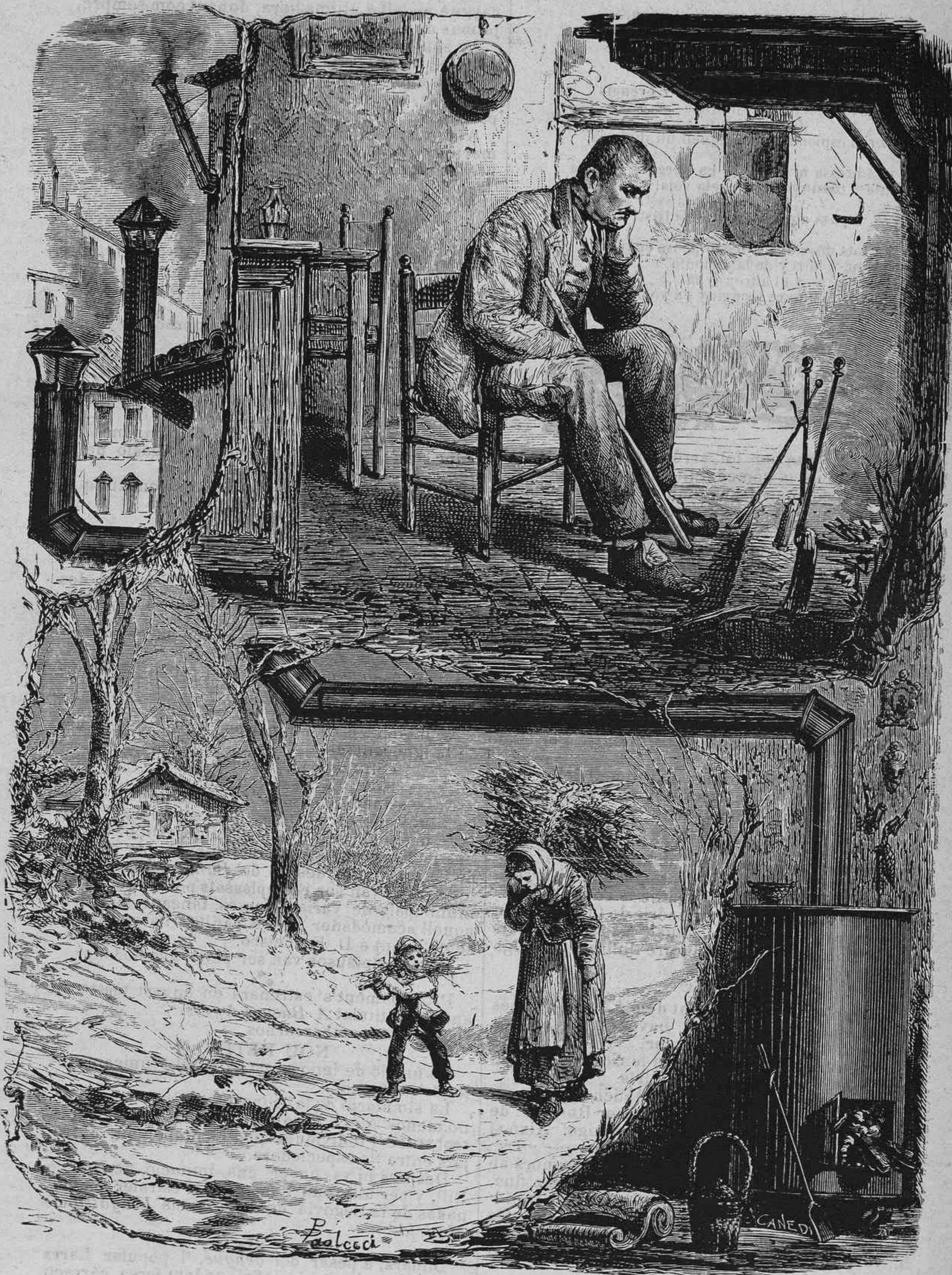
«La Mare de Dèu, quan era xiqueta,
solfa cosir boy assentadeta
devora 'l portal,
á dins de l' entrada de lo seu casal.

«Vá moures fort vent un día que hi era;
li vá cegá 'ls ulls molt gran polsaguera,
y una brossa lleu
vá darli gran pena á la Mare de Dèu.

«Des d' un esbarzer qu' era allí á la vora,
un aucellet gay s' adona que plora.
Era un rossinyol.
Lo plant de la Verge vá ferli condol.

«Aixís qu' ell ho véu ja 'n pega volada.
Atravessa 'l bosch, del bosch á una prada.
Y ab un piular trist
diu á l' oreneta tot lo qu' ell ha vist.

«Quan tot li ha 'contat, baixa á una fonteta.
Dugas gotas pren d' aygua ben fresqueta
y torna volant
al hoch hont se troba la Verge plorant.

! IVERN!
Días tristos, neus y plujas,—nits geladas, fret etern...—pèls que tenen renda y cotxe,—¡es admirable l' ivern!

»De la Verge al cap amorós s' hi para:
al ull endanyat llensa l' aygua clara
que per dar sosseh
á la Santa Verge portava en lo bech.

»Tantost l' aygua hi es, passa l' oreneta
y frega tot just ab una punteta
de son alám fi
la corba esplendent de aquell ull diví.

»La brossa n' ha eixit. La Verge s consola
Canta 'l rossinyol: l' oreneta vola:
y Déu, que ho ha vist,
ja se 'n posa alegre si n' estava trist.

»A tots dos aucells recompensa envia:
al primé 'l fá rey de la melodia,
y al altre rey fá
de forsa, bon ayre y enginy en volá.»

RATA SABIA.

Podém dir que per tot arréu se representa la mateixa funció: la comedia titulada *El Dengue*.

Totas las companyias contan numerosas baixas en aqueixa guerra sense tiros; y com cada hù sab lo que li passa á casa seva, y casi 's pot assegurar que no hi ha familia sense malalt, ajúdinme á pensar quin aspecte presentarán los teatros aquests días... ó millor, aquestas nits.

Los espectadors poden contarse ab los dits. . y encare hi anessen á veure la funció...

—No, senyor, me deya un director d' escena: ¿sab á qué venen? A tussir!

En efecte: avuy día en los teatros casi se sent més lo que passa á fora del escenari que lo que passa á dintre.

De manera que pot bèn assegurar-se que avuy al teatro no hi van més que 'ls tussuts. Per aixó tussen.

Siguemho també nosaltres, ja que 'l deber nos hi obliga, y á falta de cosa millor, arrepleguém las engrunas de la senmana.

PRINCIPAL.

¿Saben aquell desitj que manifestava la senmana passada? Donchs está pròxim á realisar-se... s' entén, si 'l *dengue* no espatlla la combinació.

La Tubau inaugurarà una sèrie de funcions que comensarán lo día 8 del actual. A lo menos aixís está anunciat, y jo m' alegraré infinit que pugá realisar-se.

LICEO

Lo gran teatro l' ha agafat de plé á plé. Fa més de una senmana que fa lilit, haventli prescrit los metjes dieta rigurosa de cantar.

En l' última funció sentirem la *Sonámbula* .. ó millor dit, hauríam volgut sentir-la.

Pero, desgraciadament, lo públich aquella nit estava de malas, y va torejar al tenor Rossetti, de una manera cruel é inhumana. ¡Amigo! Aixó sí qu' es agafá 'l *trancazo*.

Sort de la Van-Zandt, que va fer primors ab aquella sa maravellosa véu, tan delicada, tan fina, tan suau, tan deliciosa. Y ab tot, no produhí l' efecte que hauría alcansat, á no ser la tirantés de una part del públich, que aquella nit no semblava que hagués anat al Liceo per sentir, sinó per esbravarse.

Lo barítono Labán sustituhí al baix Villani, que

caygué malalt á última hora, donant com sempre, probas de talent

La senyoreta Huguet, discreta.

Y ara aquí 'ns tenen esperant que 'l Liceo torni á obrirse, lo qual desitjém que siga lo més aviat possible.

Aixó será indici de que haurá desaparegut la marfuga que á tanta gent afluigeix y á tantas empresas perjudica.

ROMEA.

Ja vaig dirho per endavant.

A *riure tocan ó casaments y funerals á gran orquesta*, va ser un sainete de ignocents: nada menos que aquella antigua historia de *D. Pirlimpin, desde la cuna hasta el fin*, qu' era 'l recreo de la quitxalla del mèu temps aficionada á las aucas de redolins.

Lo públich hi va riure, y la humorada va repetir-se 'l diumenje immediat.

TÍVOLI.

Res de nou .. pero res, enterament.

¿Quí s' arrisca á posar obras novas en los temps que corren?

Los Sobrinos, La Mascota, Campanone, El Señor feudal y All Babá, han fet lo gasto de la senmana.

Es alló que diuhen: «Més val boig conegut que sabi per coneixer.»

NOVEDATS.

Tampoch res de particular que siga digne de consignarse.

Isabel la Católica y Los hijos de Eduardo, dos bons dramas, especialment lo segón, han entretingut á la parroquia.

El libro de la herencia no ha pogut representarse per efecte de alló que déyam.

Lo ditxós *dengue* s' hi ha ficat pèl mitj á destorbarho.

CATALUNYA

Aquí també la van donar per riure, ab l' excusa de la ignocentada.

«Sí, noys, sí, ja podéu riure...

¡com las cosas van tan bè!...»

En lo sainete *A casarse tocan*, lo militar va ser sustituhit per un picador, que recitá uns versos tauromáquichs: en Chaves y en Castillo van fer uns jochs acrobátichs que n' hi havia per partirse de riure, y en lo desfile del *Panorama nacional*, los soldats van ser reemplaçats per un sens fi de municipals de varias classes, tancant la marxa aquell acomodador de las patillas llargas que se semb'a tant á D. Francisco.

Tots los aplausos van ser per l' acomodador.

Pròximament s' estrenará en aquest teatro un apropòsit titulat *A Buenos Ayres*.

Prometém embarcarnos.

NOU RETIRO.

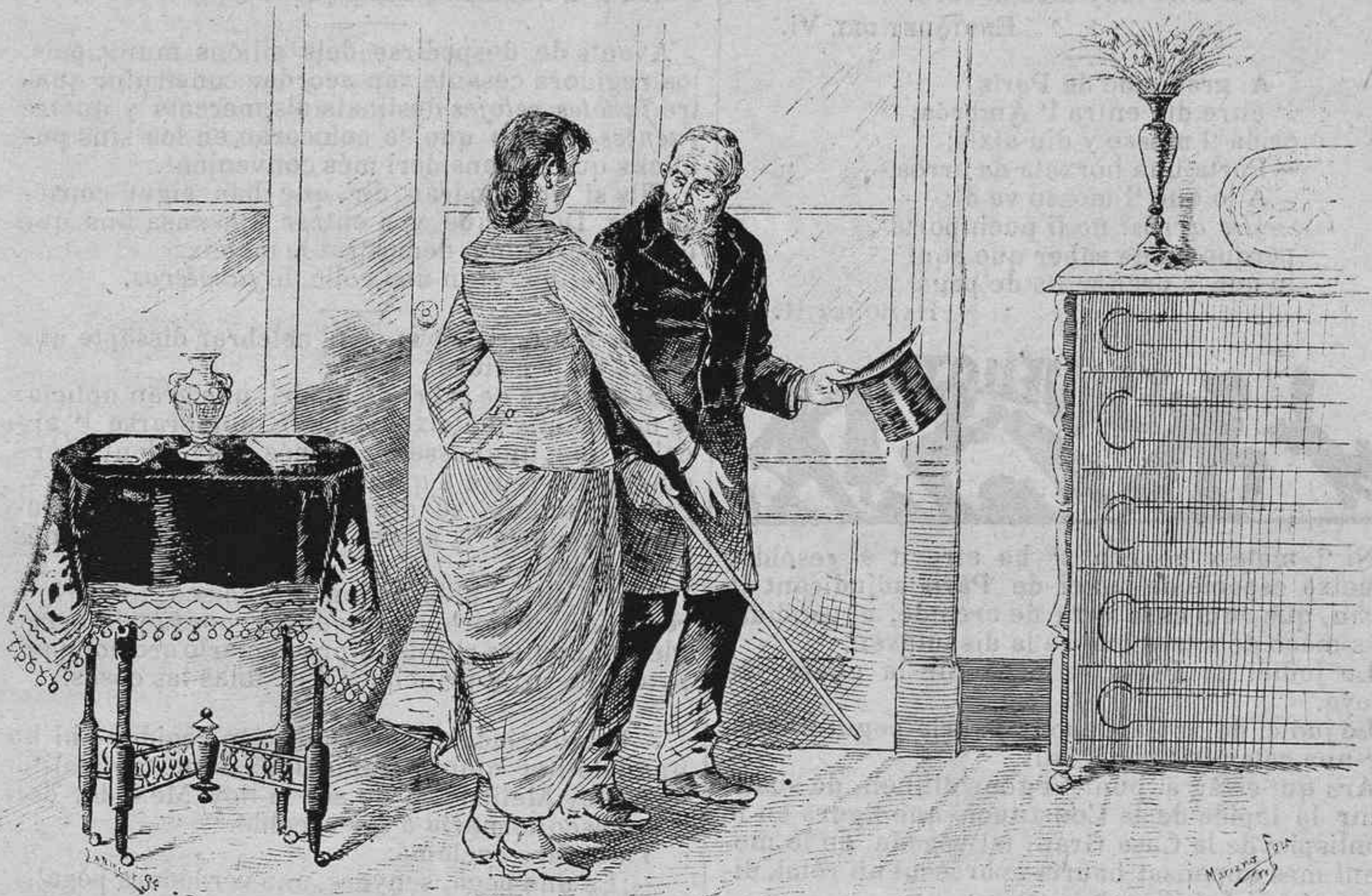
La funció de ignocents ha sigut l' única novetat de senmana.

La simulació de la orquesta produhí bon efecte, no menos que 'l coro que va posarse á cantar, trobantse 'l individuos que 'l componían, barrejats entre 'ls espectadors.

Despres hi va haver una imitació de Buffalo Bill, y per últim un homenás va estrafer las monadas de la Segovia en la sarsuela *Un gatito de Madrid*.

Dimars, á pesar del *dengue*, 'l popular Larra va celebrar lo seu benefici; podent ferse cárrech

LA VISITA DEL METJE (Dibuix de Mariano Foix)

—¿Es la senyora la que té 'l dengue?
 —Sí, pero si vol que li diga la veritat, me sembla que no 'l té.
 —¿Y donchs?
 —Com qu' ella segueix totas las modas, y ara l' última moda es tenir lo dengue... ¿comprén?...

de las extraordinarias simpatías que 's tè guanyadas entre 'l nostre públich.

Dimecres estreno de un apropòsit titulat *El Dengue*.

Permétise'm que deixi per la senmana entrant parlar de aquesta producció, si es que *El Dengue*, lo qual es discutible, arriba fins á la senmana entrant.

CIRCO EQUESTRE.

¿No vaig dirho jo que la pantomima *Damon y Pythias* donaria entradas?

En aquestas últimas festas las representacions van contarse per pléns á vessar.

Francament, ningú hauría dit que á Barcelona hi hagués lo *dengue*.

Y á propòsit ¿sab cóm ne diu lo públich del ball de las porras?

Lo ball del *trancazo*.

CONCERT VIDIELLA.

Va donarse divendres en lo *Teatro del Olimpo* en obsequi de l' Associació musical de Barcelona.

L' eminent pianista va servirnos un *menú* escullidíssim, en lo qual hi figuravan tots los grans mestres del piano: Scarlatti, Bach, Haydn, Clemente, Beethoven, Schubert, Mendelsshon, Schopin, Schumann, Liszt y Rubinstein.

May cap artista ha combinat un ápat tan selecte.

Y no es sols qüestió de conjuminarlo, sino de interpretar-lo. Vidiella va ferho ab imponderable maestría. De manera que si 'm preguntan en quina pessa va estar millor, me posarán en un verdader apuro, ja que per ser just hauré de respondre qu' en totas. Es impossible penetrar més

á fondo lo sentiment íntim de cada mestre, aixís com no 's comprén un major domini del instrument.

Lo públich, compost en sa inmensa majoría de músichs, y en lo restant de personas inteligents, va tributarli una ovació inmensa.

Tothom deya lo mateix:

—Senyor Vidiella, ¿quín dia repetím?

Lo mateix dihem nosaltres. Sols vosté tè á la má 'l proporcionarnos audicions que prenen proporcions de aconteixements musicals. ¿Per qué, donchs, ha d' estolviarse tant, Sr. Vidiella?

N. N. N.

EPÍGRAMAS.

Tenint un inmens talent,
 qu' es estrany que la Carlota
 qu' es manca de naixement,
 quan parla d' ella la gent
 digui sempre:—¡No hi es tota!

NOY CABO.

D. Pau, rey dels embusteros,
 sempre diu, y no de broma,
 qu' ell es del art de la ploma,
 y es fabricant de plumeros.

S. DEL PALAU.

Tenint rahóns ab son pare,
 qu' es cego, digué 'n Martí:

—¡S' ha acabat!... pero á n' á mi no 'm miri may més la cara.

ENRIQUET DEL VI.

Al gran café de París
l' altre día entra l' Ambrós;
crida 'l mosso y diu aixís:
— Porta una horxata de arrós.—
A lo que 'l mosso va dí:
— ¡De arrós? no li puch portá',
perque ha de saber que aquí
lo que 's pren s' ha de pagá'.

RAMONET R.

Ni 'l mateix govern s' ha atrevit á resoldre aqueixa especie de judici de París adjudicant la *poma*, que aquí es la vara de arcalde, al candidat més maco dels tres que se la disputavan.

Lo judici de París va produhir la guerra de Troya.

Lo judici de 'n Capdeponit bauria pogut produhir una calamitat per l' istil.

Ara qu' están á punt, segóns diuhen, de sustituir la lápida de la Constitució que figura en lo frontispici de la Casa Gran, tal vegada en lo moment més impensat hauria aparegut un rétol, dihent: *Aquí fué Troya*.

La resolució del govern deixa en major llibertat als regidors per elegirse *capitá*.

UN HOME DE SA CASA.

Pesca, toca la guitarra
tè d' aucells la casa plena
es un tipo dels que avuy
casi bè se 'n pert la mena.

Y deixa en major llibertat al govern per enviar á dida á la quadrilla 'l día que 'n tinga prou.

Avants de despedirse dels sillóns municipals, los regidors cesants van acordar construhir quatre *faroles relojes* destinats als mercats y quatre *fuentes-faroles* que 's colocarán en los sitis públichs que 's consideri més convenient.

Els sí que podrán dir que han sigut conseqüents. Desde que van entrar á la casa fins que n' han sortit han demostrat lo mateix.

O siga: qu' eran una colla de *faroleros*.

Los regidors nous van celebrar dissapte una sessió de per riure.

S' acabava de rebre de Madrit una gran noticia: la de qu' ells mateixos podían nombrarse l' arcalde que tinguessen per més convenient; y era qüestió de veure á qui nombravan.

Quan tothom se creya que 's barallarian, resultá qu' entre 'ls nous y 'ls vells no hi havia més que un desitj.

Alsar de la pols á don Francisco, tornar-lo á respallar, enviar-lo al perruquer perque li arreglés de nou las patillas y proclamar-lo arcalde per pétuo, etern, y principi y fi de todas las cosas.

— Desgraciadament— va dir un regidor— hi ha una fatalitat que ho impideix; y aquesta fatalitat es la ley Mellado. A no ser la ley Mellado, don Francisco tornaria á ser arcalde.

Y un altre exclamá:

— ¡Es una pega, senyors, una verdadera pega!... Perque arcalde com ell no se 'n trobará cap més... Pero ¿qué 's diria de nosaltres si al entrar en funcions ja comensessim á falsejar la ley? Nada que no pot ser; pero consti que ho sentim ab tota l' ánima.

Un regidor tercer:

— Vaja. al menos D. Francisco no 's queixará per falta de sabó.

Tots los concurrents, apart:

— ¡Quí l' afayta!

Copiém d' un diari de la localitat:

«Circula fa alguns días per aquí un xascarrillo, qüento ó novela que molts creuhen historia, que tè moltíssima gracia, encare que malehida la que déu ferlos á dos dels personatjes qu' en la mateixa figuran.

»Sembla que una empresa molt rumbosa, que ha donat molt que parlar (y que pendre) á Barcelona, agrañida als bons serveys de certa comissió li va fer un donatiu que 's diu ascendeix á 14,000 duros, dels quals sigué depositari 'l de més campanillas dels tres comissionats.

»Arribat lo día de procedirse al reparto, aquest tingué de aplanarse per haver aquell caygut malalt y lo mateix succehí en los días sucesius, fins que, finalment, morí 'l depositari y 'l reparto no pogué ferse.

»Ara 'ls dos comissionats supervivents reclaman á la viuda la seva part, y aquesta respón sempre que no sab de qué li parlan, y no afluixa un quarto.

»Los comissionats, creyentse enganyats, posan lo crit al cel, mentres la viuda del depositari, per no ser menos, posa també... 'ls 14,000 duros del pico, en lloch segur, ahont produheixin sanejada renda, per alló de: *Los duelos con pan son menos* »

Confessin que l' historia es bonica á tot serho

Pero no t'è final.

Per veure aquest, haurán d'esperar fins lo dia del judici.

En aquella ocasió, quan vegin á tres individus que s' esbatussen tirantse tarugos entre cap y coll, ja poden dirho, sense temor de que ningú 'ls desmenteixi:

—¡Son ells! Son aquells fulanos de Barcelona qu' encare 's disputan los 14,000 duros de la ganga.

La Comissió provincial ha declarat la nulitat de las eleccions de la Barceloneta.

En vista de lo qual, en Tort y Martorell s' está mirant com los demás regidors van á la Casa gran y ell se queda en terra.

No sè, se 'm figura que de una manera ó altre hi entrarà.

Quan no puga per la porta, pèl forat del pany.

Lo dia de Nadal, publicava *El Barcelonés* la següent cosa.

«La Nochebuena se viene,
la Nochebuena se va,
y nosotros nos iremos
y no volveremos más...»

Es la primera vegada á la vida que *El Barcelonés* t'è rahó. Se 'n anirà aixís que s' scabi l' arrós. Y no tornarà may més. Aixó sí qu' es segur.

En l' última sessió l' Ajuntament va dedicarse á fer regalos.

Sous á trotxe y á motxe... quantiosas á n' en Serrano Casanova... En fi, la mar.

Es molt curiosa la manera com en Serrano Casanova ha conseguit del Ajuntament cobrar un deute que 's presentava sense 'ls corresponents justificants.

La cosa, segons sembla, va decidirse, sobre la taula del banquet ab que se celebrá la inauguració de una part del manicomio del Hospital.

Tractantse de un banquet, es inútil dir que s' hi trobava la flor y nata dels regidors.

Y ab ells lo bisbe de Barcelona.

Aquest va treure's un llapis y unas targetas, y convertint la taula del ápat, en taula despaig, va comensar á enviar targetas als regidors allí presents, recomenantlos la solució favorable á las pretencions de 'n Serrano Casanova.

Desde aquell instant, tots los regidors favorecuts ab un autógrafo del bisbe Catalá, van dir que sí.

Con que, tinguin tho present los acreedors del municipi, que reclaman en va que se 'ls paguin deutes justos y legítims.

Quan no sápigán de quin medi valerse, acudin al bisbe.

Una targeta de D. Jaume obra totas las caixas, inclús la caixa municipal.

¡Y 'l govern se véu apurat per nombrar arcalde de Barcelona!

Podría echar mano del bisbe.

Lo bácul á una má, la vara á l' altre... ¿y qui més felís que nosaltres?

CAPRITXO.

¿Qui mou las revolucions?

Generalment, quatre gats,
que 's reuneixen pèls recones
y tiran plans á trompons,
tots serios y entusiasmats.

Lo que resulta d' aixó
es que al fi de la jornada,
tras tanta preparació,
la seva revolució
no es res més que una gatada.

Y sobre tot, ¿qui més felís que 'l carlista Serrano Casanova?

Lo *dengue* ha atacat al governador, al general, al president de la Diputació... en una paraula, á las personas més elevadas de Barcelona.

Perque totas las personas de alguna altura poguessen dir que l' han tingut, publicava aquest dia un diari 'l següent sueltó:

«Ha sigut atacat per l' enfermetat reinant, lo vigia maritim de Montjuich.»

Nada, senyors, que 'l *dengue* pica molt alt.

Lo Sr. Esplugas ha montat un nou taller de fotografia en l' últim pis del edifici del Teatro Principal.

Sense deixar lo taller antich, tan acreditat, que t'è establert sobre la fonda del Falcó, dedica la nova galeria á traballs especials que li donarán honra y profit. Basta saber que la galeria que acaba de inaugurar medeix cinquanta pams de llarch per trenta d' ample, lo qual li permetrá treure grupos directes de 30 personas y fer fotografias de tamanyo natural, sense necessitat de acudir á la ampliació per medi de la máquina solar.

Tot está bèn disposat, desde la gran máquina, qu' es de un dels millors sistemas que figuravan en l' Exposició de París, hasta la combinació de cortinas, que permeten distribuir la llum de una manera perfecta.

Per major comoditat del públich, lo Sr. Esplugas establirà un ascensor, que permetrá escalar aquellas lluminosas alturas sense 'l menor cansanci.

Los periódichs publican aquests dias una ele-

giaca carta de 'n Vico despedintse de la escena, y firmant l' óbit del *Teatro Español*.

«*El Teatro Español* ha muerto» diu ab pessimista accent lo distingit actor. Y no sols renuncia á la escena, sinó á la cátedra de declamació que desempenyava en lo Conservatori.

Després de lo qual, sembla que se 'n anirá á América, á veure si allá se li mostra la sort més propicia que á Espanya.

Tot aixó es molt trist, molt lamentable... pero ¿quí 'n tè la culpa després de tot?

En aquest punt no podém menos de afillarnos las següents consideracions de un periódich de Madrit, ab major motiu quan ja avants qu' ell las havíam nosaltres expressadas, l' últim estiu quan en Vico va despedirse del públich de Barcelona.

Diu aixís *El Globo*:

«Sensible 'ns es la sèva partida, dolorosa la renuncia de la sèva cátedra; pero abriguém lo convenciment de que quan retorni de l' altra part del mar, lo Teatro espanyol, que no haurá mort á pesar de la trista profecia del actor ilustre, obrirá novament las sèvas portas, y llavoras, ab una bona companyia de armónich conjunt, ab obras que fins aquest any no havian donat los autors á la empresa del Espanyol, aquesta podrá, hasta sense las mesquinas subvencions que disfruta, rompre 'l gel y atreure, ab lo mérit de cómichs y poetas, al públich que li havia girat las espatllas per las deficiencias del personal y las monotonias del repertori.»

Aquesta es la veritat pura.

Demá lo semanari *La Campaua de Gracia* publicarà una lámina de oportunitat, l' *auca del dengue*, dibuixada pèl xispesant caricaturista senyor Moliné y escrita pèl popular poeta Sr. Gumá. No duptem del éxit que obtindrà.

Sembla que una part del primer premi de Nadal va caure á un café flamench de Málaga.

A pesar de lo qual, lo dia de la sort, las cantadoras las hi caragolavan més que may, ab cada malaguenya y cada ¡a...a...ay!... que tremolava 'l misteri.

LO QUE DIUHEN LAS CORISTAS.

Si la malura no passa,
y dura molt tot aixó
y 'ls teatros al últim tancan,
¿hónt aniré á cantar jo?

Al sentir aquells *ays* prolongats, deya un transeunt:

—No sé que tenen aquesta gent: treuhen la grossa y encare gemegan!

Una altra de las sorts grossas va anar á caure en Gracia.

Los favorecuts ab ella podrán dir:

—Més val caure en Gracia que ser graciós.

A Valencia, á pesar de jugarse moltíssims bitllets, no hi vá tocar cap sort de las que se surten de la regleta.

De manera que 'ls valenciáns s' han quedat allá ahont eran.

A la lluna de Valencia.

Lo Palau de Bellas Arts del Parch s' ha esquerdat.

La esquerda aqueixa coincideix ab lo nomenclament del Sr. Pirozzini pera 'l cárrech de inspector de aquells edificis.

Aixó 'm fá creure que lo de l' esquerda no es més que una equivocació.

Aquí lo que ha succehit es que 'l Palau de Bellas Arts al enterarse del nomenclament s' ha posat á riure.

Y per riure, está clar, ha hagut de obrir la boca.

Un escriptor alemany va anar á un establiment de pompas fúnebres á contractar un suntuós enterro.

Al següent dia torná á visitar al amo per veure si tot estava corrent, y responentli aquest en sentit afirmatiu, digué l' escriptor:

—Suposo que també 'm proporcionaré 'l cadáver.

—¿Lo cadáver?—preguntá ab extranyesa l' industrial.

—Naturalment. ¿No diuhen vostés en anuncis y prospectes que l' establiment s' encarrega de tot quant se necessita pera un enterro? Donchs, sent aixís, no perdi de vista que 'l cadáver es l' element més indispensable.

—Pero... veurá...

—No hi ha pero que valga. Vosté es un home informal, y estich resolt á portarlo als tribunals en demanda de danys y perjudicis.

Un jove va casarse ab una vella lletja y apergaminada; pero molt rica.

—Desenganyarse, diu un seu conegat en un rotllo de amichs, avuy día no trobaréu cap negoci tant segur y que donga tant, com lo *comers d' antigüetats*.

Entre una dama y un caballer:

La dama, molt amoscada:

—Es á dir que vosté 's va permetre parlar de mí com de una qualsevol, dihent que jo pertanyo al *demi-monde*.

Lo caballer, ab molta tranquilitat:

—Al contrari, senyora; lo que jo vaig assegurar, es que pertanyia al mon enter.

LOPEZ-EDITOR

Rambla del Mitj, 20.

LA PRIMERA NIT

(IMPRESSIONS D' UN NUVI)

PER

C. GUMA

Segona edició ilustrada per M. MOLINÉ

PREU 2 RALS.

LO DIA QUE 'M VAIG CASAR (IMPRESSIONS D' UNA NUVIA)
 PER C. GUMA
 Ab ilustracions de M. MOLINÉ
 Segona part de LA PRIMERA NIT

Està per sortir

Almanach de LA CAMPANA DE GRACIA pera 1890

Text escullit y variat. Magnifica ilustració. Preu: 2 ralets per tot arreu.

Avis a nostres lectors

Tapas especials en tela pera encuadernar LA ESQUELLA DE LA TORRATXA. Preu UNA pesseta.

DIETARIO, AGENDA DE BUFETE Ó LIBRO DE MEMORIA PARA 1890

1/2	página	por	dia	encuadernado	en	cartoné.	Ptas.	1
1/2	»	»	»	»	»	tela.	»	2
1/2	»	»	»	»	»	cartoné con papel secante.	»	1'50
Página	»	»	»	»	»	cartoné.	»	2
»	»	»	»	»	»	tela con papel secante.	»	4

GRAN SURTIDO DE ALMANAQUES AMERICANOS DE PARED desde Ptas. 0'35 a 5

CANTS ÍNTIMS

PER APELES MESTRES
 ILUSTRATS AB 100 DIBUIXOS PER L' AUTOR

PTAS. 3

NUEVA EDICIÓN

LA TIERRA

POR EMILIO ZOLA

Un tomo en 8.º de 582 páginas, Ptas. 4.

FREDERICH SOLER

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH

CUENTOS DEL AVI

ilustrats per M. Moliné

← Dos tomos en 8.ª, Ptas. 2, cada un. →

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª — *A-me-ri-ca-na*.
2. ID. 2.ª — *Ma-ri-a*.
3. ANAGRAMA. — *Dato-Toda*
4. SINONIMIA. — *Mahó*.
5. TRENCA CLOSCAS. — *Cánovas-Sagasta-Martos*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH. — *Universal*
7. GEROGLÍFICH. — *Qui es á sobre no es á sota.*

XARADA-CANTABLE.

I.

—A mí me 'n diuhen en Quico.
 —A mí 'm diuhen Nas-didal
 —Y á mí 'm diuhen Calsa-curta.
 La millor *dos-terça*
 es *hu* concejal.
 De la barra, nosa'tres
 som los primors...
 Ja se sab: per gorreros
 los regidors.

—Jo soch lo que faig tarugos.
 —Lo que faig jo es lo mateix.
 —Y jo m' atraco de arrossos
 ab carn de badella
 barrejada ab peix.
 De la barra nosaltres, etc.

Ara veurán
 ara veurán
 lo que 'ls de la Arcaldía
 saben y fan.

¡Ah!

Quan se planteja un projecte
 com sol pasarne
 á cada moment,
 desseguida la gran teca
total ab luxo
 per en Martín.
 Y allí en los brindis
 tothom s' hi abona
 fent aná en doyna
 molt lo *segona*.
 Y del projecte
 no 's parla més,
 passant los días
 sense ferse *hu invers*.
 De la barra nosaltres,
 som los primors...
 ja se sab, per gorreros
 los regidors.

Ego;SUM.

II.

Es beguda la *primera*;
 la *segona* n' es vocal;
 nota musical *tercera*,
 y estat es lo mèu *total*

A. GIBERT.

ANAGRAMA.

Es la *Tot* tan llaminera
 que no hi té mica d' esment;
 jo, no creya, francament,
 que ho fós en tanta manera.
 Una noya qu' es cambrera.
 amiga d' ella y formal,
 va dirme que aquest Nadal
 se menjá ab pocas rahóns,
 una lliura de turróns
 y dos platas de *total*.

J. ALAMALIV.

MUDANSA.

Fa dos días en *Total*,
 que tè un *tot* com un caball
 va cruspirse en un sol tall
 un *tot* que valfa un ra'.

FANDILLETA.

TRENCA-CLOSCAS.

D. AMALIA CLEA.

REUS.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá.
 DIEGO.

TERS DE SÍLABAS.

.. : ..
 .. : ..
 .. : ..

Omplir los pichs ab lletras que diguin: primera ratlla:
 nom d' home Segona: un vegetal.—Tercera: sarsuela
 arreglada del francès.

SUTERO FUROR Y C.^a

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 — Poble de Catalunya.
 1 2 3 4 5 6 7 — Arbre.
 8 5 6 7 1 2 — Nom d' home.
 8 5 6 6 7. — Carrer de Barcelona.
 1 2 6 7. — Cada any n' hi há.
 8 2 8 — Número
 6 5. — Nota musical.
 4. — Vocal.

JOSEPH SALVADÓ.

GEROGLÍFICH.

J
 III
 TITI
 tt
 AILI

S. Ust.

LO NOSTRE IDEAL.

Un capellá de barato,
 serio, incorruptible y net.
 ¡Quánts pensarán al mirarlo:
 —Si tots fossin com aquet!

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.